

Maslac
tradicionalni
talijanski SPAR
PREMIUM
125 g
1 kg = 12,72 €

-11%
1,79
1,59 €
Provjeri ponudu

GOSPODARSTVO

DOMAĆI RADNIK ILI STRANI 'PLAĆENIK'? ANALIZA - PREDNOSTI I MANE UVOZA STRANIH RADNIKA

ASIMILACIJA – ZADATAK ZA SVE: Oni su danas vaši sumještani, vaši susjedi, a vjerojatno već u sljedećoj generaciji – vaša obitelj

Objavljeno: 29.11.2024. | Vanja Hozmec

Foto: Ilustracija / Pexels

Domaći radnik ili strani 'plaćenik'? Priča o stranim radnicima nešto je s čime se susrećemo na svakom koraku. Direktno ili indirektno, htjeli ili ne htjeli, jer činjenica je, oni su ovdje, u Hrvatskoj, i sve ih je više. Mnogima od njih Hrvatska je 'nova Njemačka', obećana zemlja u kojoj će zaraditi dovoljno da ima za kruh i da još toliko pošalje svojoj obitelji u Nepal, Indiju ili na Filipine. Nezaobilazna su tema, ali ne samo tema, oni su osobe, a ne neka roba koju smo uvezli. A kako se kreće tržište rada, njihov priljev neće stati, dapače. Oni nisu više samo senzacionalističke ili manje senzacionalne medijske priče o migrantima, odnosno imigrantima i emigrantima, oni nisu više ni pojave 'rezervirane' samo za velike gradove, oni su danas vaši sugrađani, vaši suseljeni, vaši kolege na poslu u maloj, srednjoj ili velikoj tvrtki, vaši prodavači, konobari, kuhari, vaši frizeri, vaši dostavljači i poštari. Vaši susjedi. A u vrlo skoro vrijeme, vjerojatno već u sljedećoj generaciji, vaša obitelj. Pa kako onda olakšati njihovu asimilaciju u hrvatsko društvo? Tema je to kojom se vrijedi pozabaviti i za koju vrijedi pronalaziti kvalitetne sugovornike – što u samim stranim radnicima, što u njihovim poslodavcima, što u političarima, što u njihovim najmodavcima ili jednostavno, njihovim hrvatskim, odnosno zagorskim susjedima i sugrađanima.

Prednosti

Kroz nekoliko mjeseci stoga smo intenzivno pričali s poslodavcima iz raznih branši, direktorima velikih poduzeća i malih obiteljskih tvrtki, zatim sa stranim radnicima koji su se zasad skrasili u Krapinsko – zagorskoj županiji, radili smo ankete s ljudima na cesti o tome kako su prihvaćeni strani radnici ovdje, što misle o njima i kako gledaju na činjenicu da ih je sve više, a bili smo i s agentima iz agencija koje ih uvoze, od kojih smo saznali koji su sve problemi i prednosti uvoza stranih radnika.

Iz svih tih razgovora može se zaključiti da je jedna od glavnih prednosti uvoza radne snage svakako popunjavanje rupa na tržištu rada. Hrvatska se suočava s nedostatkom radne snage u mnogim sektorima, posebno u građevinarstvu, turizmu i zdravstvu. Uvoženje radnika iz zemalja s visokom stopom nezaposlenosti može pridonijeti smanjenju tih nedostataka. Na primjer, tijekom turističke sezone, Filipinci i Egipćani često popunjavaju pozicije u ugostiteljstvu, gdje domaćih radnika jednostavno nema dovoljno. Ali nije stvar samo u uslužnim djelatnostima. Jednostavno, radnika u RH nedostaje svugdje i radna snaga je nasušno potrebna, samim time i dobrodošla.

Osim toga, strana radna snaga često dolazi s raznolikim vještinama i iskustvima, što može obogatiti hrvatsko tržište rada. Nepalski radnici koji su educirani u modernim tehnologijama mogu doprinijeti inovacijama u industriji, dok, primjerice Bangladešani s iskustvom u tekstilnoj proizvodnji mogu pomoći unaprijediti proizvodne procese u Hrvatskoj.

Nedostaci

S druge strane, uvoz radne snage nosi i određene rizike. Jedan od ključnih problema je iskorištavanje stranih radnika. Mnogi od njih dolaze u Hrvatsku s velikim nadama, ali suočavaju se s relativno niskim plaćama, lošim radnim uvjetima i često nedovoljnom zaštitom radničkih prava. Iako su ta primanja za njih solidna, ako se uspoređuju s onima u njihovoj matičnoj zemlji, i dalje su njihove aspiracije usmjerene prema zapadu Europe, gdje su primanja primamljivija. Što se tiče potencijalnog nezadovoljstva odnosom prema njima, to može dovesti do socijalne napetosti, kako među strancima, tako i između domaćih radnika i stranih kolega. Također, integracija stranih radnika u hrvatsko društvo može biti izazovna. Jezične barijere, kulturne razlike i nedostatak podrške od strane lokalne zajednice mogu otežati prilagodbu. Osobe iz Egipta ili Nepala mogu se osjećati izoliranim, što može dovesti do frustracija i negativnih stava prema stranoj radnoj snazi među domaćim stanovništvom. U Zagrebu i nedavno u Splitu, bilo je nezgodnih situacija i slučajeva kojih bi se Hrvatska trebala sramiti pred međunarodnom zajednicom, međutim, još uvijek su generalno u većini pozitivna iskustva.

Primjeri i preporuke

Kako bi se olakšala asimilacija stranih radnika i minimizirali potencijalni problemi, ključno je razviti strateške programe podrške. Primjerice, pružanje jezičnih tečajeva i kulturnih radionica može pomoći stranim radnicima da se lakše prilagode novom okruženju. Tako je zagorska Gospodarska komora, doznali smo u razgovorima, organizirala tečajeve hrvatskog jezika, no to definitivno nije dovoljno da bi se stranci uspješno asimilirali u hrvatsko društvo. Također, poslodavci bi trebali biti educirani o važnosti ravnopravnog tretmana svih radnika, bez obzira na njihovo porijeklo. Ono što se rijetko spominje je zdravstveni segment, budući da se slabo ili nikako provjeravaju zdravstveni kartoni uvezenih radnika, povijesti njihovih bolesti, što je definitivno potencijalna opasnost, s obzirom na to da, primjerice, cijepljenja protiv tuberkuloze, nisu uređena i propisana kao u Hrvatskoj. Tu su dakako i druge zarazne bolesti, koje stranci često 'sakrivaju', odnosno ne idu zbog njih doktoru, zbog straha od gubitka posla ili čak i deportacije. Stoga Zavod za javno zdravstvo definitivno ovdje ima mnogo posla, kako se situacija ne bi pogoršala.

Photo by Pavel Danilyuk on [Pexels.com](https://www.pexels.com)

Nadalje, potpora lokalnim zajednicama da prihvate i podrže strance također je od ključne važnosti. Organiziranje zajedničkih događanja i projekata može pridonijeti jačanju veza između domaćih i stranih radnika, stvarajući tako kohezivnije društvo.

Zaključak

Uvoz radne snage iz zemalja poput Egipta, Nepala, Filipina i Bangladeša donosi brojne prednosti, ali i izazove. Ključno je da Hrvatska razvije sustave koji će omogućiti stranim radnicima da se integriraju u društvo, a istovremeno osigurati pravnu i zdravstvenu zaštitu te dostojanstvene radne uvjete. Uvođenje učinkovite strategije može pretvoriti ovu dinamiku u priliku za razvoj cijele zajednice, a ne isključivo ekonomsku, nego i socijalnu korist za sve uključene strane.

****Tekst je napisan uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama***